

Заняття 1

Об'єкт кримінального правопорушення

Семінарсько-практичне заняття (2 години)

Методичні зауваження

Вивчення цієї теми потрібно починати з засвоєння ст. 1 КК України, в якій дається повний перелік основних об'єктів, що охороняються кримінальним правом. Необхідно з'ясувати, що об'єктом кримінального правопорушення є суспільні відносини, блага, цінності та інтереси, які охороняються кримінальним правом.

Треба ґрунтовно розібратися у видах об'єктів (загальний, родовий, безпосередній), звернути особливу увагу на поняття і значення родового і безпосереднього об'єкта. Від безпосереднього об'єкта слід відрізнити предмет посягання (майно, цінності немайнового характеру і т.ін.). В той самий час слід визнати, що об'єкт - обов'язковий елемент складу кожного кримінального правопорушення, що не можна сказати про предмет.

Питання для вивчення

1. Поняття об'єкту кримінального правопорушення
2. Види об'єктів
3. Предмет кримінального правопорушення
4. Потерпілий від кримінального правопорушення

Теми рефератів

«Співвідношення об'єкта і предмета кримінального правопорушення», «Види предметів кримінального правопорушення», «Відмінність предмета кримінального правопорушення від знарядь і засобів його вчинення», «Історичний аспект становлення поняття об'єкта та предмета кримінального правопорушення»

Додаткові завдання

1. Знайдіть в Особливій частині декілька різних родових об'єктів. 2. Порівняйте безпосередній основний та безпосередній додатковий об'єкти. 3. Знайдіть в особливій частині КК декілька двооб'єктних кримінальних правопорушень. 4. Наведіть приклад кримінального правопорушення з факультативним (неосновним, необов'язковим) безпосереднім об'єктом. 5. Знайдіть в особливій частині КК декілька кримінальних правопорушень, у яких визначений предмет.

Перелік додаткової літератури

1. Брич Л. Значення видів об'єкта кримінального правопорушення і таких ознак, як предмет і потерпілий у розмежуванні суміжних складів злочинів між собою і для розмежування складів злочинів, передбачених конкуруючими нормами / Л. Брич // Вісник Львівського університету : Серія юридична. 2007. - Вип. 14. С. 226-242.

2. Готин А.Н. Об'єкт преступления в теории уголовного права / А.Н.Готин // Вісник Луганської академії внутрішніх справ імені 10-річчя незалежності України. 2001. Впп. 3. С.39—03.

3. Грищук В. К. /Д питання про поняття об'єкта кримінального правопорушення у сучасній науці кримінального права / В. К. Грищук, В.Л.Ортинський // Грищук В. К. Вибрані наукові праці. — Львів : Львів, держ. ун-т внутр. справ, 2010. -• С. 024 029.

4. Емельянов В. П. Понятіе об'єкта преступлений в уголовно-правовой науке / В. П. Емельянов // Право і безпека. — 2002. - № -- С. 7—11.

Задача 1. Дячук у п'яному стані напав на вулиці на Мельника, який відмовився дати йому сигарету, хоча при ньому закурив сам і показав, що у нього є ціла пачка. Ударивши двічі Мельника по обличчю, Дячук зірвав з нього пальто, вихопив ніж і за його допомогою порізав пальто, після чого з силою штовхнув Мельника на вітрину магазину. Скло вітрини розміром 3 х 4 м (його вартість була визначена в 500 грн.) розбилася, а Мельнику були спричинені середньої тяжкості тілесні ушкодження.

Визначте об'єкт і предмет кримінального правопорушення.

Задача 2. Когут і Микуляк задумали викрасти вантажі, що перевозяться в контейнерах на платформах поїздів. На залізничному перегоні за допомогою гайкового ключа і ломика вони влаштували аварію поїзда. З розбитого контейнера вони узяли декілька рулонів тканини і різні товари на велику суму грошей. Викрадене за півціни було реалізоване скупникові краденого Волощуку.

Вкажіть об'єкти і предмети вчинених кримінальних правопорушень.

Задача 3. Боднарчук викрав у свого родича, працівника охоронної фірми, пістолет. Через день він з використанням пістолета вчинив напад на сусіда по дачі Горбатого, забравши у нього найбільш цінні речі.

У якому випадку пістолет буде предметом, а в якому - знаряддям кримінального правопорушення? Назвіть об'єкти кримінальних правопорушень.

Задача 4. З вини завідувача свинофермою Новицького було допущено скидання в річку гнійних нечистот, що привело до масової загибелі риби. Новицький був засуджений за ст. 236 КК України.

Чи вірно встановлено норму, за якою відповідатиме Новицький, з врахуванням об'єкта та предмета посягання?

Заняття 2

Об'єкт кримінального правопорушення

Практичне заняття (2 години)

Задача 5. Грещук в с.Нові Бросківці Сторожинецького району Чернівецької області, будучи приватним підприємцем - суб'єктом підприємницької діяльності з розпиловки лісодеревини у травні 2010 року прийняв на роботу Щербинюка та Хайнуса, не уклавши з ними трудової угоди та не зареєструвавши її в центрі зайнятості. В також в роботі лісорозпилочного цеху він використовував саморобні верстати, які належним чином не забезпечували охорону праці, тобто не було захисних засобів, гальмівних пристроїв. Крім того, Грещук також не оформляв належним чином проходження працівниками інструктажів з охорони праці, хоча проводив їх усно.

Визначте об'єкт(и) кримінального правопорушення(ь) та його (їх) види. Встановіть, чи має в даному випадку місце багатооб'єктне правопорушення, чи мове йде про декілька кримінальних правопорушень.

Задача 6. З початку червня 2010 року Федорів на території бувшої райзаготконтори став приймати лом чорних металів від населення. 23 червня 2010 року до нього прийшли працівники міліції і почали складати протокол, повідомивши Федоріва, що дана діяльність вимагає спеціальної ліцензії, про що той не знав.

Визначте об'єкт посягання. Чи впливає предмет кримінального правопорушення на кваліфікацію скоєного?

Задача 7. 07.06.2010 року близько 07.30 год. Палагіцький біля гаражів поряд з Ладижинською ТЕС у м. Ладижин Вінницької області, виявив штик-ніж, який згідно висновку експерта № 178-Х від 22.06.2010 року є холодною зброєю, виготовленою заводським способом, та є штиком до магазинного карабіну зразка 1940 року СВГ-40. Палагіцький спочатку сховав штик-ніж, а у подальшому незаконно носив при собі у спеціально виготовленому власноруч чохлі без передбаченого законом дозволу до 12.30 годин 08.06.2010 року, коли дана зброя була у нього виявлена та вилучена працівниками міліції у м. Ладижин Вінницької області.

Яке значення для кваліфікації скоєного має штик-ніж, визнаний холодною зброєю? Встановіть об'єкт та предмет кримінального правопорушення. Чи є в даному випадку засоби вчинення кримінального правопорушення?

Задача 8. 20 травня 2010 року біля 21 год. Головчак, будучи в стані алкогольного сп'яніння, знаходячись на літній площадці кафе «Рубінові вогні», заважаючи відпочинку громадян, висловлюючись протягом значного періоду часу нецензурною лексикою, затіяв бійку з Ключівським, у ході якої розбив два віконних скла та пошкодив іншого майна на суму 1518 грн. Робота кафе була перервана до наступного дня.

Встановіть об'єкт(и) кримінального правопорушення(ь).

Задача 9. Панчук 10.03.2010 року близько 09 год. 30 хв., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, з метою перевірити чи перебуває його колишня дружина Маланчук в квартирі, в якій вона проживає по найму, незаконно, шляхом вибивання ногою вхідних дверей проник до вищевказаної квартири.

Встановіть об'єкт(и) кримінального правопорушення(ь).

Задача 10. 12 червня 2010 року близько 14.00 години Копитко за 40 грн. продав Шимоні 4 диска формату «DVD», на 3-х з яких міститься відеоінформація, яка згідно висновку мистецтвознавчої експертизи №801 від 26.06.2010 року відноситься до порнографічної продукції, а на одному - до продукції, що пропагує культ насильства і жорстокості. Диски Копитко незаконно придбав на початку червня 2010 року за ціною 3 грн. у невстановленої особи і зберігав їх за місцем свого проживання, а 12.06.2010 року у зв'язку з скрутним матеріальним становищем вирішив збути диск стороннім особам.

Визначте об'єкт і предмет кримінального правопорушення. Яке значення має предмет кримінального правопорушення для кваліфікації?

Задача 11. 28 лютого 2010 року приблизно о 09 годині 30 хвилин Сміжак, знаходячись на території Засумського цвинтаря № 8 по вул. Баумана в м. Суми, відігнув металеві стовпчики та витягнув з пазів частину металевої огорожі розміром 90x55x2,5 см, яка була встановлена на могилі Стиславського загальною вагою 25 кг, вартістю 400 грн. В подальшому Сміжак виніс вказану огорожу з кладовища з метою здачі до пункту прийому металобрухту по вул. Калініна, 178.

Визначте об'єкт та предмет посягання.

Задача 12. Миронюк 21.02.2010 року на сходовій клітці другого поверху будинку № 44 по вул. Крупської в м.Свпаторія вирвав у Феденчук з вуха золотий кульчик, а потім, притиснувши потерпілу до стіни, наніс їй декілька ударів в лице, спричинивши легкі тілесні ушкодження.

Встановіть об'єкти і предмет кримінального правопорушення

Заняття 9

Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення

Семінарське заняття (2 години)

Методичні зауваження

Об'єктивна сторона складу злочину як зовнішній прояв суспільно небезпечного посягання характеризується обов'язковими та факультативними ознаками. Слід пам'ятати, що дія (бездіяльність) входять до об'єктивної сторони всіх без винятку злочинів і тому називаються обов'язковими ознаками. У зв'язку із з'ясуванням ролі наслідків і причинного зв'язку потрібно особливу увагу звернути на питання про розподіл складів злочинів на матеріальні, формальні та формально-матеріальні.

Факультативність певних ознак об'єктивної сторони складу злочину не завжди свідчить про їх другорядність, необов'язковість. У певних випадках (в разі, якщо такі ознаки належать до конститутивних, кваліфікуючих та інших ознак злочину) вони переходять до розряду обов'язкових ознак складу злочину.

Питання для вивчення

1. Поняття і значення об'єктивної сторони
2. Діяння - основний елемент об'єктивної сторони складу злочину
3. Злочинні наслідки та їх види
4. Причинний зв'язок між діяннями та наслідками та його значення для можливості притягнення особи до кримінальної відповідальності.
5. Факультативні елементи об'єктивної сторони складу злочину.

Теми рефератів

«Дія і бездіяльність та їх особливості», «Теорії причинного зв'язку», «Моральна шкода при вчиненні злочину», «Знаряддя та засоби як факультативні елементи об'єктивної сторони складу злочину».

Додаткові завдання

1. Віднайдіть в Особливій частині КК по декілька злочинів, які вчиняються шляхом дії чи бездіяльності. 2. Наведіть свою класифікацію злочинних наслідків. 3. Приведіть декілька прикладів, при яких факультативні ознаки об'єктивної сторони складу злочину впливають на кваліфікацію.

Перелік додаткової літератури

1. Музыка А.А. Причинная связь : уголов.-прав. очерк / А. А. Музыка, С.Р.Багиров. - Хмельницкий: Изд-во Хмельницкого ун-та управления и права. - 2009. - 112 с.
2. Панов Н.И. Способ совершения преступления и уголовная ответственность / Н.И.Панов. - Х. : Вища школа, 1982. - 161 с.

Заняття 4

Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення

Практичне заняття (2 години)

Задача 1. 17.03.2010 року Деркач надав приміщення власної квартири № 32, що по вул. Будівельників, 27А м. Ладижин Вінницької області, громадянину Гутичу, в результаті чого останній у приміщенні квартири виготовив і вжив наркотичний засіб шляхом ін'єкції. Встановіть, до якої ознаки складу кримінального правопорушення слід віднести квартиру Деркача.

Задача 2. Валовська дуже важко переживала смерть бабусі, яка була для неї єдиною близькою людиною, вдень вона навчалася, а вночі працювала офіціанткою, потім не було можливості працювати, скінчилися гроші. На початку 2010 року її виключили з інституту, квартиру відключили від електроенергії. 18 березня 2010 року вона вийшла в магазин за продуктами, залишивши вдома 2-річного сина самого, та не повернулася. Після цього, вона боялася повернутися до дому та побачити, що сталося з дитиною, а коли повернулася, сина вже забрали до лікарні. Вона відвідувала його, мала намір забрати його до дому, однак дізналася, що дитину всиновили. Після пройденого лікування їй нервова напруга спала, вона стала краще себе почувати.

Встановіть форму діяння. Чи буде Валовська притягуватись до кримінальної відповідальності?

Задача 3. Близько 19 години 20 хвилин 26 червня 2009 року, після спільного розпиття спиртних напоїв, Голинський і Вайсюк йшли по стежці, де між ними виникла сварка з приводу неповернення Вайсюком малозначної суми коштів. Голинський збив з ніг потерпілого, наніс йому два удари кулаком правої руки в ліву частину обличчя та два удари кулаком лівої руки в праву частину обличчя. А коли потерпілий звівся на ноги та пішов стежкою, Голинський, знаходячись позаду Вайсюка, несподівано для останнього дерев'яною палицею, підбраною біля стежки, наніс один удар потерпілому в лівутім'яну ділянку голови та другий удар палицею в потиличну ділянку голови дещо зліва. Від отриманих тілесних ушкоджень потерпілий, втративши свідомість, впав на копицю сіна. Голинський обклав тіло Вайсюка сіном, та підпалив його, кинувши у вогонь газову запальничку і дерев'яну палицю, після чого з місця скоєння злочину зник. Експертиза встановила, що на момент підпалу Вайсюк був живий.

Проаналізуйте об'єктивну сторону складу кримінального правопорушення

Задача 4. В кінці травня 2010 року Сурупа, знаходячись на будівельному об'єкті по вул.Халтурина в м.Ялта, виготовив саморобним способом нунчаку - складну холодну зброю ударно-роздроблюючої та удушаючої дії, яку без передбаченого законом дозволу носив при собі.

До якої ознаки складу кримінального правопорушення належить нунчаку?

Задача 5. 5 квітня 2010 року Дзвонковський подав співробітнику органу дізнання письмову заяву про притягнення до кримінальної відповідальності

Білогана та Худика, в якій навів завідомо неправдиві відомості про те, що 3 квітня 2010 року вказані особи спричинили йому тілесні ушкодження і заволоділи його особистим майном на суму 600 грн. При цьому він був попереджений про кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину, про що власноручно розписався у відповідній книзі.

Проаналізуйте об'єктивну сторону складу кримінального правопорушення.

Задача 6. Мельникович з листопада 2006 року отримував замовлення від різноманітних осіб на реалізацію копій «Microsoft Windows XP», які він записував з належного йому ПК на компакт-диски в своїй квартирі.

Яким чином об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення співвідноситься з об'єктом і предметом посягання?

Заняття 5

Суб'єкт кримінального правопорушення

Семінарське заняття (2 години)

Методичні зауваження

Крім визначення поняття суб'єкта складу кримінального правопорушення, потрібно розрізняти обов'язкові (фізична особа, вік кримінальної відповідальності, осудність) та факультативні ознаки. Привертає увагу існування загального та спеціального суб'єкта кримінального правопорушення в кримінальному праві. При цьому певну специфіку має оцінка ознак та видів спеціального суб'єкта, його значення для кваліфікації кримінального правопорушення.

Привертає увагу той факт, що поняття осудності в кримінальному праві сьогодні має законодавче вираження (21 ст. 19 КК). Неосудність має свої критерії (ч. 2 ст. 19 КК). Актуальною є проблема обмеженої осудності в кримінальному праві (ст. 20 КК), а також проблеми кримінальної відповідальності за злочин, учинений у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.

Питання для вивчення

1. Поняття і ознаки суб'єкта кримінального правопорушення
2. Вік кримінальної відповідальності
3. Поняття та критерії осудності
4. Неосудність та її критерії
5. Відповідальність при обмеженій осудності
6. Відповідальність за вчинення кримінального правопорушення в стані сп'яніння, внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.
7. Спеціальні ознаки суб'єкта кримінального правопорушення

Теми рефератів

«Кримінальна відповідальність юридичних осіб: досвід зарубіжних країн», «Вік кримінальної відповідальності: знизити, підвищити, залишити без змін», «Відповідальність осіб з неспівпадаючими фізіологічними та розумовими показниками: відстаючих у розвитку чи акселератів», «Діяльність по доведенню особи до стану сп'яніння з метою вчинення нею кримінального правопорушення: проблеми криміналізації», «Наркотичні засоби та одурманюючі речовини».

Додаткові завдання

1. Складіть розширену таблицю медичного критерію неосудності. 2. Віднайдіть у Особливій частині декілька злочинів зі спеціальним суб'єктом. 3. Проаналізуйте на прикладі статей Особливої частини тезу про необхідність введення у КК України терміну «спеціальний предмет кримінального

правопорушення» чи «спеціальний потерпілий від кримінального правопорушення».

Перелік додаткової літератури

1. Авраменко О.В. Стан сильного душевного хвилювання за кримінальним правом України : монографія / О. В. Авраменко – Львів.держ.ун-т внутр. справ. - Львів, 2009. - 211 с.

2. Бурдін В.М. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сп'яніння / В. М. Бурдін. К. : Атіка, 2005. 160 с.

3. Бурдін В.М. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сильного душевного хвилювання / В. М. Бурдін. Л. : ПАІС, 2006. - 200 с.

Заняття 6

Суб'єкт кримінального правопорушення

Практичне заняття (2 години)

Задача 1. Авдіюк, 13 років, та Шовгенюк, 15 років, вночі викрали автомашину «Жигулі» і всю ніч каталися на ній по місту, а потім кинули її. Коли вони відійшли від машини на 5 м, Шовгенюк запропонував вкрати з неї приймач і інструменти. Вони повернулися і зняли приймач, забрали з багажника набір дорогих італійських інструментів і магнітофон, який знайшли в багажнику.

Кваліфікуйте скоєне і дайте юридичний аналіз дій кожного.

Задача 2. Гундяк і Ришков проходили лікування в психіатричній лікарні. На вихідні дні вони були відпущені додому. Увечері, проходячи мимо дачі, в якій взимку ніхто не жив, вони зламали двері та викрали телевізор і транзисторний приймач. Коли вони йшли додому, їх помітив сторож і хотів затримати. Поклавши на землю телевізор і приймач, Гундяк і Ришков накинулися на сторожа і почали його бити. Заподіяні пошкодження виявилися смертельними. Гундяк страждав шизофренією, а Ришков - психічним розладом, що не виключав осудності.

Розкрийте критерії осудності. Чи є Гундяк і Ришков суб'єктами кримінального правопорушення?

Задача 3. Бучинська, головний бухгалтер мережі магазинів, яка заробляла 3500 грн. в місяць, була затримана при спробі викрасти в магазині самообслуговування одекolon вартістю 45 грн. У ході розслідування в її квартирі було виявлено 9 флаконів такого ж одеколону. Встановлено, що Бучинська є kleптоманкою.

Які кримінально-правові наслідки вчиненого?

Задача 4. У день свого народження 14-річний Будний згвалтував свою однокласницю Черничко. Діяння було вчинено біля 0 годин у день святкування.

Чи підлягає Будний кримінальній відповідальності? Чи має значення для вирішення справи час народження?

Задача 5. Лесів працювала заступником директора і одночасно завідувачем кафедри фінансів та інформаційно-математичних дисциплін Ялтинської філії Європейського університету. 25 травня 2010 року біля 12 год., перебуваючи в своєму службовому кабінеті, вона отримала від Чабанюк неправомірну вигоду в сумі 1100 грн. за здачу академічної заборгованості її дочки. Біля 13 год. в тому ж кабінеті вона отримала від Капустіної неправомірну вигоду в розмірі 500 грн. за здачі академічних заборгованостей її сина. Грошима, отриманими в якості хабара вона розпорядилася за власним розсудом.

Чи являється Лесів службовою особою? Проаналізуйте скоєне з точки зору суб'єкта кримінального правопорушення.

Задача 6. Тараканов, висловлюючи надумані претензії до Бучацького, з яким не перебував у відносинах підлеглих, з приводу повільної підготовки

останнім до відпочинку, в присутності інших військовослужбовців підрозділу, застосував фізичне насильство до Бучацького, а саме, 30 листопада 2007 року, близько 22 години 30 хвилин після команди „Відбій», в спальному приміщенні казарми Центру забезпечення службової діяльності структурних підрозділів Міністерства оборони України наніс йому два удари кулаком правої руки по схрещеним напроти лоба долонях рук, а 1 грудня того ж року, біля 22 години 30 хвилин, в приміщенні кімнати для вмивання наніс потерпілому два удари кулаком правої руки по схрещеним напроти лоба долонях рук. Внаслідок нанесення підсудним ударів Бучацькому були заподіяні побої і забій м'яких тканин тильної поверхні лівої кисті, тобто, легке тілесні ушкодження.

Як статус військовослужбовця впливає на кваліфікацію дій Тараканова?

Заняття 7

Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення

Семінарське заняття (2 години)

Методичні зауваження

Центральне місце в суб'єктивній стороні займає вина, відсутність цієї ознаки включає кримінальну відповідальність (ст. 2 КК України). Має бути розкрита соціальна та юридична сутність вини, а також форми та види вини. Особлива увага приділяється аналізу складів кримінальних правопорушень зі подвійною формою вини. Також розглядається поняття казусу, випадку як невинного заподіяння суспільно небезпечних наслідків. Необхідно розглянути поняття та види умислу та необережності. Особливу увагу потрібно звернути на види умислу, вироблені теорією кримінального права, а також на ознаки прямого умислу в різних за конструкцією складах кримінального правопорушення.

Потребують детального розгляду факультативні ознаки суб'єктивної сторони - мотив, мета, емоційний стан.

Питання для вивчення

1. Поняття та значення суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
2. Вина: поняття, зміст, форми.
3. Умисел та його види.
4. Необережність та її види.
5. Подвійна (складна) форма вини.
6. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення (мотив, мета, емоційний стан) та їх вплив на кваліфікацію злочину.
7. Помилка і її види. Кваліфікація діяння при юридичній чи фактичній помилці.

Теми рефератів

«Особливості кримінальної відповідальності при визначеному та невизначеному умислі», «Порівняльна характеристика видів вини», «Відповідальність при подвійній формі вини», «Види помилок та їх вплив на кваліфікацію».

Додаткові завдання

1. Наведіть декілька прикладів складів кримінального правопорушення, які відрізняються за формою вини. 2. Віднайдіть у КК склади кримінальних правопорушень, які передбачають подвійну форму вини. 3. Проведіть власну класифікацію мотивів вчинення злочину.

Перелік додаткової літератури

1. Вереша Р. В. Проблеми вини в теорії кримінального права: навч. посіб. / Р.В.Вереша. К. : Атіка, 2005. - 404 с.

2. Воробей П.А. Теорія і практика кримінально-правового ставлення в вину: монографія / П.А.Воробей : МВС України : Нац. акад. внутр. справ України. - К. : Вид-во Нац. акад. внутр. справ України, 1997. - 183 с.

3. Савченко А. В. Мотив і мотивація злочину : монографія / А. В. Савченко. - К.: Атіка, 2002. - 144 с.

Заняття 8. Суб'єктивна сторона складу злочину

Практичне заняття (2 години)

Задача 1. Сержант Фулей вишикував відділення тільки що прибулих солдатів першого року служби та з словами: «Подивимося, які ви міцні» - пішов уздовж ряду, сильно ударяючи кулаком в живіт кожного з солдатів. Коли він ударив Білика, той впав, знепритомнів і через три години помер. Експертиза встановила, що удар припав на нервову зв'язку, викликав шок, втрату свідомості, а потім і смерть.

Проаналізуйте суб'єктивну сторону скоєного.

Задача 2. П'яний тракторист Боліновський розважався тим, що направляв трактор на людей. Декілька чоловік вимушено було відстрибнути в грязюку, один опинився в кюветі, а Остапенко не встигла відскочити і була задавлена на смерть.

Проаналізуйте суб'єктивну сторону скоєного.

Задача 3. Територія стрільбища була обгороджена колючим дротом. Проте іноді місцеві жителі підлазили під дрот і збирали на території стрільбища гриби. За грибами пролізла і Воробець. Жінка була глуха і пострілів не чула. Вона була убита пострілом сержанта Соломуда, що стріляв по мішені.

Проаналізуйте суб'єктивну сторону скоєного.

Задача 4. 15-річні підлітки Боднарук і Павлишин грали у дворі в карти. Між ними відбулася сварка, потім зав'язалася бійка, під час якої Боднарук ударив Павлишина три рази кулаком по голові. Один удару влучив у ліву скроню. Він спричинив перелом скроневої кістки, що викликало внутрічерепну кровотечу. Наступного дня стан здоров'я Павлишина різко погіршав, він був доставлений в лікарню, де помер.

Проаналізуйте суб'єктивну сторону скоєного.

Задача 5. Тачинський посадив на городі рідкісний і сильноврожайний сорт капусти і обгородив грядки дротом, до якого був підключений електрострум напругою 220 В. У город вночі заліз 16-річний підліток, який хотів поласувати яблуками, що росли поруч, і для цього переліз через огорожу. Він зачепив дрот і був убитий електрострумом. Тачинський пояснив, що дрот був проведений для освітлення грядки, оскільки капуста вимагала круглодобового догляду, і він двічі на ніч виходив для проведення відповідних робіт. Проаналізуйте суб'єктивну сторону скоєного.

Задача 6. Назарук увечері 15 березня 2002 р. під час сварки зі своєю дружиною завдав їй з метою вбивства два удари молотком по голові та дев'ять ударів кухонним ножом у різні ділянки тіла. Внаслідок одержаних поранень потерпіла померла на місці події. Уранці 17 березня 2002 р. Назарук розпочав сварку зі своєю донькою і, достовірно знаючи, що вона вагітна внаслідок випадкового статевого зв'язку, з метою вбивства схопив її за шию та задушив. Вироком апеляційного суду Одеської області від 12 грудня 2002 р. Назарука на підставі ст. 70 КК засуджено за сукупністю злочинів, відповідальність за які передбачено ч. 1 ст. 115 та пунктами 2, 13 ч. 2 зазначеної статті цього Кодексу, на 14 років позбавлення волі. У касаційній скарзі засуджений Назарук, не оспороюючи своєї винності у вбивстві дружини та доньки, просив перекваліфікувати його дії зі ст. 115 на ст. 116 КК, посилаючись на те, що злочини він вчинив у стані сильного душевного хвилювання, яке виникло внаслідок аморальної поведінки потерпілих та їх образ на його адресу. Проаналізуйте суб'єктивну сторону скоєного.

Заняття 10. Стадії вчинення умисного кримінального правопорушення

Семінарське заняття (2 години)

Методичні зауваження

Потрібно мати на увазі, що чинне законодавство визнає три стадії вчинення кримінального правопорушення (готування, замах та закінчене кримінального правопорушення), які різняться між собою за ступенем розвитку об'єктивної сторони. Законодавець визнав замах і готування суспільно небезпечними діяннями та встановив за них відповідальність. Слід зосередитися на з'ясуванні сутності кожної стадії, на характеристиці об'єктивних та суб'єктивних ознак з урахуванням моменту закінчення кримінального правопорушення, на вмінні відмежувати готування від замаху та замаху від закінченого кримінального правопорушення. Особливу увагу потрібно звернути на з'ясування видів замаху та їх відмежування від закінченого кримінального правопорушення. Треба звернути увагу на з'ясування видів замаху (закінченого та незакінченого, а також на питання про добровільну відмову від доведення кримінального правопорушення до кінця (ст. 17 КК).

Питання для вивчення

1. Поняття і види незакінченої злочинної діяльності
2. Поняття закінченого кримінального правопорушення
3. Готування до кримінального правопорушення. Форми готування
4. Замах і його види
5. Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця

Теми рефератів

«Підстава кримінальної відповідальності за замах і готування до кримінального правопорушення», «Непридатний замах», «Поняття закінченого кримінального правопорушення», «Форми готування», «Особливості закінченого і незакінченого замаху», «Ознаки добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця».

Додаткові завдання

1. Намалуйте схему розвитку умисного кримінального правопорушення в часі та позначте на ній всі стадії. 2. Проаналізуйте момент закінчення кримінальних правопорушень з матеріальним складом. 3. Наведіть приклади усічених складів кримінальних правопорушень і встановіть їх співвідношення з готуванням.

Перелік додаткової літератури

1. Вапсова Ю.А. Непридатний замах: за і проти / Ю. А. Вапсова // Вісник університету внутрішніх справ. - 1999. - Вип. 9. - С. 190-193.

2. Гріпчук В. К. Кримінальне право України : Загальна частина: навч. посіб. / В.К.Гріпчук. - К.: Ін Юре, 2006. — С. 304 -317.

3. Кобзаренко П.В. Межі добровільної відмови від вчинення злочину/ П.В.Кобзаренко, Л.В.Герасимчук // Вісник Київського університету. - 1987. - № 28. -С.61 65. - (Юридичні науки).

Заняття 11. Стадії вчинення умисного кримінального правопорушення

Практичне заняття (2 години)

Задача 1. Кудляк і Статкевич зустріли в під'їзді Губян і вирішили її згвалтувати. Наздогнавши її, вони затиснули їй рот і затягнули в підвал. Не дивлячись на опір Губян, Кудляк згвалтував її. Статкевич допомагав йому подавити опір потерпілої, тримав її за руки, допомагав роздягати. Після цього насильство намагався вчинити Статкевич, а Кудляк тримав потерпілу. Проте скоїти згвалтування він не зміг з фізіологічних причин.

Проведіть аналіз вчиненого з точки зору стадій вчинення кримінального правопорушення.

Задача 2. Бажовський запросив додому свою знайому Струнчак і запропонував їй вступити в статевий зв'язок. Коли Струнчак відмовилася, він не почав наполягати, а запропонував випити вина, непомітно підсипавши в її стакан сильне снодійне з надією, що вона засне і він вчинить з нею статевий акт. Запідозривши недобре, Струнчак непомітно поміняла стакани. Незабаром Бажовський заснув настільки міцно, що вона не могла його розбудити. Злякавшись, вона покликала сусідів, які викликали швидку допомогу. Приведений до тями лікарями, Бажовський щиросердо розповів про свої задуми.

Проаналізуйте ситуацію з точки зору стадій вчинення кримінального правопорушення.

Задача 3. Ашимбрейнер пізно увечері зустрів Міцуру в парку і намагався згвалтувати її, для чого зірвав з неї одяг. Чинячи опір, вона сказала Ашимбрейнеру, що їй ще немає 16 років і що її брат працює в міліції.

Злякавшись відповідальності, Ашимбрейнер допоміг Мшурі одягнутися і відпустив її.

Проганалізуйте ситуацію з точки зору стадій вчинення кримінального правопорушення.

Задача 4. Косяк вирішив убити Перепелицю, якого він підозрював у зв'язку зі своєю дружиною. Зарядивши двостволку кулями, здатними заподіяти смерть людині, він відстежив Перепелицю, вистрілив зблизька, але промахнувся. Хоча в рушниці була друга куля, він стріляти другий раз не став. Адвокат Косяка просить закрити справу, зважаючи на добровільну відмову його клієнта.

Дайте обґрунтовану відповідь на клопотання адвоката.

Задача 5. Тимчук, працюючі паромником під керівництвом Дердюка, вийшов на роботу в нетверезому стані, за що той усунув його від роботи. Бажаючи помститися останньому, Тимчук приніс з свого будинку заряджену мисливську рушницю, навів її на Дердюка і натиснув на курок. Проте, зважаючи на несправність спускового механізму, рушниця не вистрілила. У нього відібрали зброю, і він пішов додому.

Адвокат Тимчука наполягав на відсутності підстав для кримінальної відповідальності, зважаючи на замах на вбивство з непридатними засобами.

Дайте обґрунтовану відповідь на клопотання адвоката.

Задача 6. Литвин, раніше судимий за ст.ст. 15 ч.2, 185 ч. 1 КК України до 1 року позбавлення волі, на підставі ст. 75 КК України звільнений від відбування покарання з випробовуванням з іспитовим строком 1 рік, 12.04.2010 року, приблизно о 15 год. 30 хв. знаходячись в приміщенні магазину «Мега Маркет», впевнившись, що за його діями ніхто не спостерігає, одягнув на себе чоловічий джемпер чорного кольору, вартість якого з урахуванням ПДВ становить 109 грн. 20 коп. Після цього Литвин, не розрахувавшись за вказаний чоловічий джемпер, утримуючи викрадене при собі, направився до виходу з приміщення магазину «Мега Маркет», але був затриманий працівниками охорони вказаного магазину і викрадене у нього було вилучено.

Визначте стадію вчинення кримінального правопорушення.

Задача 7. 10.05.2010 року о 4 годині 30 хвилин, перебуваючи в нетверезому стані, Василів разом з Пуфлер зайшли в житловий будинок до Абрам'юка. Коли Абрам'юк вийшов з кімнати, Василів, щоб не бачила Пуфлер, викрав мобільний телефон, який стояв на кріслі біля дивану, заховав його в кишеню куртки і сказав до Пуфлер, що пора йти вже додому, потягнув її на вулицю, де в дверях зустрівся з Абрам'юком. Він зрозумів, що той швидко побачить, що хтось вкрав телефон, і почав втікати. На бігу, він вирішив мобільний телефон викинути в траву, де його і знайшов Абрам'юк.

Визначте стадію вчинення кримінального правопорушення.

Заняття 12

Співучасть у вчиненні кримінального правопорушення

Семінарське заняття (2 години)

Методичні вказівки

Важливим завданням є розуміння форми співучасті в науці та законодавстві. При вивченні питання про види співучасників необхідно знати об'єктивні та суб'єктивні ознаки діяльності організатора, підбурювача, виконавця та пособника.

Особливу увагу потрібно звернути на межі кримінальної відповідальності співучасників, на особливості кримінальної відповідальності організаторів та членів організованої групи чи злочинної організації. Детального вивчення потребують законодавчі положення про кримінальну відповідальність в разі добровільної відмови співучасників вчинення кримінального правопорушення (ст. 31 КК).

Питання для вивчення

1. Поняття співучасті, її об'єктивні і суб'єктивні ознаки.
2. Форми співучасті.
3. Види співучасників
4. Відповідальність співучасників.
5. Кримінальна відповідальність організаторів та учасників організованої групи чи злочинної організації
6. Екссес виконавця
7. Добровільна відмова співучасників

Теми рефератів

«Співучасть у злочинах із спеціальним суб'єктом», «Причетність до кримінального правопорушення», «Кількісний і якісний екссес виконавця».

Додаткові завдання

1. Намалюйте схему форм співучасті. 2. Відобразіть схематично ваше власне розуміння організованої групи і злочинної організації. 3. Наведіть декілька прикладів із життя (із побачених вами фільмів, прочитаних книг тощо), у яких можна виявити ту чи іншу форму співучасті у злочині.

Перелік додаткової літератури

1. Альошин Д.П. Форми співучасті у новому Кримінальному кодексі України: проблеми реалізації правових норм / Д.П.Альошин // Право і безпека. - 2012. - № 1. - С. 15- 20.
2. Гуторова Н.А. Соучастие в преступлении по уголовному праву Украины: учеб. пособ. / Н.А.Гуторова. - Х.: Рубикон, 1997. - 102 с.
3. Демидова Л. Кримінальна відповідальність за участь у злочинах, вчинених злочинною організацією / Л.Демидова // Право України. - 2003. № 1. - С. 102-104.

Заняття 13

Співучасть у вчиненні кримінального правопорушення

Практичне заняття (2 години)

Задача 1. Гамор організував групу осіб для здійснення крадіжок. Чонка повинен був з'ясувати, у кого з жителів міста є багато грошей або інших цінностей. Беца стежив за господарями, щоб дізнатися, коли удома нікого не буває. Марків залізав в квартиру і подавав у вікно Безкоровайному вкрадене, а Стучка відвозив вкрадене на дачу Грицаку, який ховав вкрадене. Сам Гамор в дні, коли вчинялися крадіжки, виїжджав в інше місто. Таким чином були скоєні три крадіжки. Під час четвертої в квартирі опинився сусід господаря, який помітив злодія. Тоді Марків ударив господаря лежачим на підвіконні молотком, заподіявши його здоров'ю ушкодження середньої тяжкості.

Дайте аналіз форми співучасті та видів співучасників.

Задача 2. Ілюк на прохання Батюка за велику суму грошей убив Гаталу, після чого прийшов до своєї знайомої Перегуняк, з якою він постійно жив разом, і розповів про все. Вона попраля скривавлену сорочку, заховала ніж, яким було вчинене вбивство, а потім на прохання Ілюка з'їздила до Батюка за обумовленою сумою, частину якої Ілюк віддав Перегуняк.

Дайте аналіз форми співучасті і видів співучасників.

Задача 3. Пазинюк написав декілька листів своєму молодшому брату, що проходив службу в армії, про те, що його дружина поводиться непристойно, зустрічається з іншими чоловіками, хоча знав, що це не відповідає дійсності. Те ж саме він підтвердив братові при особистій зустрічі, коли той демобілізувався. Такі ж листи, що ображають гідність дружини брата, Пазинюк написав і її родичам. В результаті брат Пазинюка в нетверезому стані вночі озброївся ножом, прийшов в будинок батьків дружини, де вчинив її вбивство.

Чи має місце в даному випадку підбурювання?

Задача 4. Мисів і Хім'як протягом тривалого часу навчали підлітка Романюка (17 років) різних прийомів і способів вчинення кишенькових крадіжок, потім прийняли в нього «екзамен» і сказали йому, що він вже досвідчений злодій. Згодом Ромашок був спійманий на гарячому.

Вирішіть питання про відповідальність Мисіва і Хім'яка. Чи можна їх вважати організаторами?

Задача 5. 12 квітня 2008 року Юхман, Циркунпк та Мордач, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння на зупинці громадського транспорту «Київський майдан» по вул. Рівненській в м. Луцьку безпричинно принизили гідність Сиротюк, нецензурно лаючись в її адресу. У відповідь на зроблене їм Грибинюком і Петриченком зауваження, Юхман, Циркуник та Мордач нанесли їм удари руками і ногами, спричинивши потерпілим фізичний біль. Після цього вони розділились на дві групи. Юхман став неподалік, спостерігаючи за обстановкою. Циркуник відійшов в сторону з Грибинюком і, продовжуючи наносити йому удари руками і

ногами, дістав ніж та наніс чисельні удари ножом в ліву частину тулубу потерпілого, заподіявши останньому 7 проникаючих ножових поранень грудної клітки та живота, які відносяться до тяжких тілесних ушкоджень. Мордач, який знаходився біля Петриченка, в момент, коли останній повернувся спиною, наніс тому в спину чотири удари ножом, спричинивши останньому тяжкі тілесні, ушкодження у вигляді проникаючого поранення грудної клітки справа.

Визначте вид і форму співучасті.

Задача 6. Дикун у вересні 2009 року працював водієм в ТОВ «ВАМП». 9 вересня він спільно з експедитором Ковальчуком розвозив товар по торговельним точкам у Запорізькій обл. Спілкуючись по телефону з Васишиним, він повідомив йому про свій маршрут і про те, що у експедитора з собою наявно близько 12 тис. грн. Васишин запропонував йому викрасти ці гроші, на що він погодився. Згодом він повідомив Васишина про місце, де вони зупиняться на нічліг, задні двері в бусі він залишив відкритими та в потрібний момент відійшов, начебто, за потребою. Васишин, застосовуючи погрози за допомогою ножа, забрав у Ковальчука 11500 грн. і мобільний телефон.

Визначте форму співучасті і вид співучасника.

Заняття 14

Множинність кримінальних правопорушень

Практичне заняття (2 години)

Задача 1. Микулинський і Бежук, працюючи в трамвайному парку, протягом місяця в декілька прийомів викрали з кабінету директора парку абонементних талонів на суму 6 тис. грн. і продали їх. Як кваліфікувати їх дії? Чи буде тут множинність кримінальних правопорушень?

Задача 2. Гордій викрав автомашину і вчинив наїзд на пішохода, який помер.

Визначте форму множинності.

Задача 3. Гуцал був засуджений до трьох років позбавлення волі за крадіжку групою осіб. Відбуваючи покарання, він побив ув'язненого Малгацука за те, що той відмовився виконувати за Гуцала господарські роботи.

Визначте форму множинності.

Задача 4. Залубняк, 17 років, був засуджений за умисне вбивство до восьми років позбавлення волі. Відбувши покарання, він скоїв вбивство з помсти - убив Юзишина, що виступив свідком у його першій справі.

Чи буде множинність в діях Залубняка, і якщо так, то якої форми?

Задача 5. Курин убив Кумлика з особистих мотивів. В цей час в кімнату зайшла дружина. Кумлика, яку він теж вбив з метою приховати попередній злочин. Після того Курин підпалив будинок потерпілих.

Визначте форму множинності.

Задача 6. Дурманов був хворий на шизофренію. Він дуже страждав від цього і хотів покінчити життя самогубством. Однак йому не вистачало мужності. Тоді він попросив Новоселова застрелити його з рушниці, що належала Дурманову. Вони випили горілки і пішли в ліс. Новоселов двома пострілами вбив Дурманова, а після вбивства взяв собі рушницю Дурманова і гроші, які знаходилися в його гаманці.

Чи має місце множинність кримінальних правопорушень?

Задача 7. В невеличкому селищі громадянин Фербер викрав у сусіда мотоцикл і сховав його у лісі, маючи намір його продати. На наступний день грибники в лісі випадково знайшли мотоцикл і повернули його господарю. Але через деякий час Фербер знову викрав той же мотоцикл і сховав у своєму сараї.

Чи є множинність кримінальних правопорушень у діях Фербера?

Заняття 15

Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Семінарське заняття (2 години)

Методичні вказівки

При вивченні необхідної оборони потрібно чітко засвоїти всі умови правомірності необхідної оборони, що належать як до посягання, так і до захисту. Також необхідно з'ясувати питання щодо уявної оборони та відмежування необхідної оборони від крайньої необхідності.

При вивченні крайньої необхідності слід окреслити умови, які характеризують небезпеку, для усунення якої вчиняються дії в стані крайньої необхідності, а також умови, які характеризують самі ці дії.

Також потрібно звернути увагу на такі обставини, як фізичний або психічний примус, виконання наказу або розпорядження, виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації, а також діяння, пов'язані з ризиком.

Питання для вивчення

1. Поняття і види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
2. Необхідна оборона. Перевищення меж необхідної оборони.
3. Уявна оборона.
4. Крайня необхідність і умови її правомірності.
5. Затримання злочинця як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння.
6. Фізичний або психічний примус.
7. Діяння, пов'язане з ризиком.
8. Виконання наказу чи розпорядження.
9. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

Теми рефератів

«Кримінально-правова сутність обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння», «Евтаназія - злочин чи милосердя?», «Провокація оборони».

Додаткові завдання

1. Проаналізуйте умови правомірності необхідної оборони. 2. Встановіть відмінність необхідної оборони та крайньої необхідності. 3. Порівняйте нанесення шкоди злочинцеві при його затриманні простими громадянами і працівниками правоохоронних органів. 4. Встановіть умови виправданого ризику.

Перелік додаткової літератури

1. Баулін Ю.В. Обставини, що виключають злочинність діяння / Ю.В.Баулін. - Х. : Основа, 1991. - 359 с.
2. Володарський В. Необхідна оборона, перевищення її меж: деякі випадки кваліфікації / В. Володарський // Право України. 2000. - № 6. - С. 93-94.

Заняття 16

Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Практичне заняття (2 години)

Задача 1. Директор магазину Павлюк віз на моторному човні продукти для свого магазину. Там же їхала жінка, що попросила перевезти її на протилежний берег. Човен перевантажений не був, але на середині річки несподівано почав протікати. Моторист Старчевський, щоб врятувати пасажирів і себе та дістатися до берега, не дивлячись на протести Павлюка, викинув за борт продукти, чим заподіяв істотний збиток магазину, але човен, хоча і насилу, дістався до берега.

Визначте, чи діяв Старчевський у стані крайньої необхідності.

Задача 2. Сенек викрав вантажівку з товаром. Співробітники міліції почали переслідувати його, наказуючи зупинитися, але Сенек не реагував. Тоді сержант Гута вистрілив в колесо. Машина перекинулася. Викрадач загинув.

Чи вірно вчинив Гута при затриманні злочинця?

Задача 3. Матвієшин був засуджений за п. 1 ч. 2 ст. 115 ККУ за вбивство трьох осіб. При цьому суд визнав правдивими показання Матвієшина про вчинення потерпілими розбійного нападу на нього з застосуванням зброї. В процесі захисту Матвієшин, будучи майстром спорту з кік-боксингу, позбавив нападників життя.

Чи правильне рішення суду?

Задача 4. Під час випробувального польоту літака почались перебої в одному з моторів, а потім цей мотор заглох. Керівник польоту віддав наказ льотчику-випробувальнику відвести літак на безпечну відстань від населеного пункту, а потім покинути кабіну, що той і зробив.

Проаналізуйте ситуацію.

Задача 5. Під час шторму у відкритому морі на палубі сухогрузу зірвало кріплення двох контейнерів з особливо цінним вантажем. Капітан, побоюючись того, що контейнери можуть пошкодити судно, а закріпити їх під час шторму не вдасться, віддав наказ скинути їх у море.

Чи правомірні дії капітана? Чи зміниться ситуація, якщо матроси відмовляться виконати цей наказ, вважаючи його незаконним?

Задача 6. Данилюк, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, перебуваючи в приміщенні кухні дачного будинку, після того як незнайомий йому Костюк виламав двері і проник в його дім, наніс йому два удари сокирою по голові, спричинивши тому тяжкі тілесні ушкодження. Дії Данилюка були кваліфіковані за ч. 1 ст. 121 КК України.

Чи вірне рішення прийняв суд?

Задача 7. Бодруг приблизно о 9 год. приїхав з сином Андрієм на ставок, що ними орендується, побачили Щура, який без відповідного дозволу проводив вилов риби вудкою. Щур на зауваження почав їх ображати, а коли Бодруг

витагнув сачок із виловленою рибою, Щур намагався вдарити його в обличчя. На його активні дії син захистив його, розвівши їх в сторони. Однак Щур продовжив насильницькі дії, внаслідок чого Андрій наніс йому декілька ударів кулаком в область голови та тулуба, спричинивши легкі тілесні ушкодження. Чи буде Андрій притягуватись до кримінальної відповідальності?

Заняття 17

Звільнення від кримінальної відповідальності

Семінарсько-практичне заняття (2 години)

Методичні зауваження

Потрібно уважно вивчити правові підстави і порядок звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки, зі зміною обстановки та закінченням строків давності притягнення до кримінальної відповідальності. Необхідно звернути увагу на відмінність переривання перебігу строків давності притягнення до кримінальної відповідальності від їх зупинки та на питання про застосування давності до особи, що вчинила особливо тяжкий злочин, за який згідно з законом може бути призначене довічне позбавлення волі, а також до тих, хто вчинив злочин проти миру та безпеки людства

Питання для вивчення

1. Поняття і види звільнення від кримінальної відповідальності
2. Звільнення від кримінальної відповідальності:
 - у зв'язку з дійовим каяттям;
 - у зв'язку з примиренням винного з потерпілим;
 - у зв'язку з передачею особи на поруки;
 - у зв'язку із зміною обстановки;
 - у зв'язку із закінченням строків давності.
3. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності.

Перелік додаткової літератури

1. Житний О. О. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям / О. О. Житний. — Х. : Вид-во Національного ун-ту внутр. Справ. - 2004. - 151 с.
2. Козак О.С. Ефективність звільнення від кримінальної відповідальності в Україні : монографія / О. С. Козак ; за ред. О. М. Бандурки. - К.: Освіта України, 2009. - 204 с.
3. Маляренко В. Т. Амністія та помилування в Україні / В. Т. Маляренко, А.А.Музика. - К.: Атіка, 2007. - 700 с.

Задача 1. Петрук на ґрунті ревности затіяв бійку з Курієм і ударив його по обличчю. Побачивши, що той впав і у нього йде кров з носа, Петрук зупинив таксі і відвіз Курія в лікарню, де йому була надана медична допомога. Медична експертиза встановила спричинення легкої шкоди здоров'ю. До вечора того ж дня Курій був відпущений з лікарні. Петрук написав йому лист, в якому просив вибачення за скоєне.

Чи повинен він бути притягнений до кримінальної відповідальності?

Задача 2. Сухан зустрічався з Гриник. Гуляючи з нею в лісі, він почав цілувати і обіймати її, застосував силу і зґвалтував Гриник. Втікши від Сухана,

Гриник в сльозах прийшла додому і все розповіла матері. За наполяганням останньої вона подала заяву в міліцію про звалтування. В процесі попереднього розслідування Сухан і Гриник одружилися. Вони подали сумісну заяву в прокуратуру з проханням припинити кримінальну справу. У заяві Гриник написала, що вона пробачила Сухана.

Як повинен поступити слідчий?

Задача 3. Кікена і Бродін організувалися в групу, яка здійснювала крадіжки. У 1988 р. ними здійснювалися крадіжки: 15 березня, 20 квітня, 14 червня, 16 серпня, 15 жовтня, 17 грудня; у 1989 р.: 4 січня, 13 березня, 17 травня, 11 липня і 20 серпня. Про все цьому Кікена писав в щоденнику. 1 вересня 1989 р. Кікена загинув в автомобільній аварії. Після його смерті Бродін відвідав церкву і сповідався у священика, який сказав, що смерть Кікени - божа кара за крадіжку. Злякавшись, Бродін більше злочинів не скоював. У травні 2005 р. щоденник випадково потрапив в органи міліції. У Бродіна був проведений обшук, і в його квартирі знайшли багато викрадених речей. Після цього він признався у всіх крадіжках.

Як повинне бути вирішене питання про відповідальність Бродіна?

Задача 4. Друтчак на полюванні убив трьох вовків, маючи на меті зробити з їхніх шкур шуби і продати їх, хоча полювання на вовків на той час було заборонене. Закинувши убитих вовків в автомашину, Друтчак поїхав додому, але по дорозі був затриманий співробітниками ДАІ і відправлений до міліції, де проти нього було порушено кримінальну справу за ознаками ч. 1 ст. 248 КК України. Через три місяці після полювання рішенням місцевих органів самоврядування у зв'язку із збільшенням кількості вовків полювання них було дозволене. Друтчак у зв'язку з цим поставив питання про припинення кримінальної справи за ст. 48 КК України.

Чи обґрунтована його вимога?

Задача 5. Гнатишин, працюючи на пошті, доставляла додому пенсії. 20 травня 2003 р. вона з'явилася з письмовою заявою у відділення міліції, в якому вказала що цього дня вона розносила пенсії по квартирах. У районі будинку № 8 по вул. Незалежності до неї підбіг невідомий і вирвав з її рук сумку з грошима. Проте при першому ж допиті вона відразу призналася, що гроші привласнила. Буквально за годину Гнатишин повернула всю привласнену суму.

Як вирішити питання?

Задача 6. Миронюк біля 19 год. у с.Майдан на ґрунті особистих неприязних відносин з Лаєм наніс останньому удар кулаком руки в обличчя, заподіявши середньої тяжкості тілесні ушкодження. Миронюк вину визнає повністю, кається у вчиненому, просить суд передати його на поруки колективу ДП «Міжгірське лісове господарство».

Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 7. 13 травня 2008 р. достовірно знаючи, що довідка про безперервний стаж роботи на посаді водія в ВАТ «Ковельмолоко» понад 3 роки

на своє ім'я являється завідомо підробленою, Пасічник використав, пред'явивши її у Ковельському ВРЕР УДАІ УМВС України та отримав посвідчення водія категорії «Е» серії АСВ № 034348. В судовому засіданні Пасічник свою вину в інкримінованому злочині визнав повністю, просить звільнити його від кримінальної відповідальності на підставі ст. 45 КК України.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 8. Гречин 01.12.2007 року в м. Калуші у невстановленої особи придбав макову соломку, яку перевіз на автомобілі “ Москвич” в м. Івано-Франківськ, де виготовив наркотичні засоби, набрав у шприци і зберігав в машині. В той же день на вул. Надрічна в м. Івано-Франківську працівники міліції затримали Гречина і при проведенні огляду автомобіля виявили та вилучили шприци з рідиною бурого кольору, подріблену масу зеленого кольору, емальовану кружку з накипом на стінках. Гречин пройшов повний курс лікування і просить звільнити його від кримінальної відповідальності.

Чи можна звільнити Гречина від кримінальної відповідальності?